

láttaozástól az ország határan való megérkezéseig lefolyt időtartam alatt a bebocsátásra nézve aggály fenn ne forogjon. — Jelen rendelet folyó évi március hó elsején lép hatályba.

Az angol-török viszonyok maglázulásáról mind süriiben érkeznek hírek, még pedig egyidejűleg olyformá tudósításokkal, mintha London és Szent-pétervár között közeledés volna készülöben a porta rovására Egy konstantinápolyi távirat ma újból tudatja, hogy Anglia befolyása nagyon meggyöngült és Khrilleddin basa nyíltan ellenzi mindazon terveket, melyeket Layard előterjesztett, s melyeket a szultán is mind határozottabban visszautasít, úgy hogy Layard, ha vissza is tér még Konstantinápolyba, csak visszahívó levelének átadása végett fog visszatérni. E hírek egyelőre óvatossággal veendő, bár feltűnik, hogy az a hír, melyet multkor egy londoni közlemény alapján följegyeztünk, hogy t. i. Anglia a keleturuméliai kérdésben teljesen megváltoztatni készül politikáját, ma más oldalról is megerősített nyer.

Tirnovából ugyanis jelentik, hogy a keleturuméliai küldöttek kihallgatást nyertek az angol biztostól s eleje terjesztették kérelmüket Bulgária és Kelet Rumélia egyesítésé iránt. Az angol meghatalmazott igen szívesen fogadta a küldöttséget, biztosította őket óvakodjanak minden tüntéstől, mert a nagyhatalmak egyhangulag azt kívánják, hogy a kongresszus által meghatározott új rendje a dolgoknak zavar nélkül lépjen életbe a Balkán-félszigeten. Hasonló értelemben nyilatkoztak a francia és olasz meghatalmazottak, egyuttal azonban határozottan jelentik, hogy a nagyhatalmak jelenlétekeny engedményeket hajlandók tenni a ruméliáknak. A berlini szerződés azon határozata, mely szerint a Balkán szorosait török helyőrségek szállják meg, nagy ellenzéres találván a bolgárok közt, a hatalmak most már állítólag rá akarják bírni a portát, hogy e joga érvényesítéséről „egyelőre” mondjon le. Különösen fontosnak tartják azon körülményt, hogy épen Anglia hajlandó teljesíteni a bolgárnép e kívánását. — Egyelőre nem vagyunk hajlandók hiteit adni e híreknek, mert a Balkán megszállása török csapatok által épen angol és osztrák-magyar szempontból is oly fontos, hogy ezen, Berlinben oly nehezen kivívott határozat egyszerű elejtését a bécsi és londoni kabinetekről alig tehetjük föl. — A bolgár nemzetgyűlésről különben jelentik még, hogy a szervezeti statutum megállapítása után első sorban mindenesetre Dondukov herceget fogja fejedlemnek választani, Dondukov herceg azonban nem fogja elfogadni s aztán megválasztatik Battenberg herceg, ki ellen a nagyhatalmak nem fognak kifogást emelni.

A görög határigazítás ügyében a porta új tervezet küldött a hatalmaknak véleményadás végett. Hogy ez a terv sem fogja kielégíteni a görögöket, kitűnik Muktár basa legújabb nyilatkozatából, melyet konstantinápolyi lapok közölnek, s mely szerint a porta, a hatalmak minden közvetítésére dacára nem fogja a berlini szerződést árgyalási alapul elfogadni.

Roman lapokból.

A nagyszébeni „Telegraful Roman” a románok küldöttségének „Felsege által történt fogadtatása alkalmából írt vezércikkében azt írja, hogy ő Felsege válasza örömet, de egyszersmind bánatot is kell hogy keltsen a románok szívében. — Örömmel konstatálja azt, hogy a románok, mióta a jogar alá kerültek, emberiesebb bánásmódban részesültek, könnyítve lett sorsuk; de másrésztől fájdalom érzete kell hogy elfogjon mindenkit, látva hogy a magyar nemzetben, melynek közel ezerévi együttélés alatt elég alkalma volt a románok érényeit megismerni, még mindig akadnak emberek, kik a helyett, hogy az etnografia újmutatásait követnék, oly utópiákon török a fejüket, melyek mind a két részre nézve ártalmasok.

A magyarnyelvnek a népiszólakba való behozatalára vonatkozó törvényjavaslatról azt tartja, hogy annak a félhivatalos részről adott értelmezés szerint az a tendenciája, hogy jövőben Magyarország csak azon polgárai lehessenek boldogok, kik nemcsak név, — de nyelv szerint is magyarok lesznek. — Ezt elég ótnak tartja arra, hogy az országban lakó három millió román szíve elfacsarodjék, midőn látja, hogy nyelve és nemzetisége épen azon részből van fenyegetve, honnan minden erőből a román elem fejlődését kellene előmozdítani. Látják ótnak tartja arra nézve, hogy a románokat bánat fogja el, látván, hogy miután ez más kormányoktól örökölt kultur-eszközök, melyek alapjához egyébiránt ők is adóznak, következetesen elvonatnak, a jelenlegi magyar kormány oly javaslatlál áll elő, mely képes kiirtani utolsó szikráját azon reménynek, melyet mindig tápláltak, hogy t. i. ők is igényt tarthatnák a kormány atyai gondoskodására. De ime — a trón, honnan a mult és a jelen században vizsgáltás és könnyítés szokott jönni, ezuttal is hallatta vizsgáltó szavát a román küldöttségnek adott fejedelmi válaszbán.

Örömet fejezi ki végül a felett, hogy a klérus és a nép vezérférfiai kezükbe vették az ügyet s azt hiszi, hogy a védők jövőre is hivatásuk mellett

lesznek; az ügyet pedig elveszíteni nem lehet s a legroszabb esetben is felebbezhető lesz mindenkor, mert elévülni nem fog mindaddig, míg él a nép, a melyet képvisel.

Zsedényi Ede temetése.

Február 24-én adták meg Lőcsén az elhunyt-nak a végítzességét. A város zsufova volt a temetésre érkezettekkel. Minden uton és kapun mindenfelé érkeztek kocsin a városok, intézetek, testület-k küldöttségei nagymessziről is. Cékus szuperintendens tegnapielőtt éjjel érkezett meg; Zsedényi öccse Gyula, másnap reggel. Az országgyűlési küldöttség többi tagjai: Vizsoly, Ernuszt, Andaházy és Simonyi Ernő 11 órakor érkeztek meg különvonaton.

A gyászünnepelelyről a „Hon”-nak a következő jelentik:

A gyászravatal a megyeház nagytermében volt föllálva. Ott gyűltek össze a gyászmegetben résztvevők. Pontban 2 és fél órakor kezdődött a gyászünnepelely: a megye város, választókerület, községek, felekezetek, testületek, intézetek képviselői az előre meghatározott sorrendben álltak körül a ravatalt Képvisele volt valamennyi felekezeti pap s a honvédtisztek teljes számban jelentek meg.

Keil megyei főjegyző rövid beszéd után a megye nevében koszorut tett le a koporsóra s ekkor megszólalt Cékus szuperintendens, mondván: Átvesszük a nagyhazának, a megye és az egyház hű fiának, Zsedényi Edének hült tetemetit s elvisszük a magunk egyházába, hogy ott a végső tisztelget megadjuk neki.

Ezzel felemelték a koporsót és a menet megindult, legelől lovaspandurok, azután a középiskolai tanuló lofogókkal, erre a koporsó négyfogatu gyászkoosin bányászok és honvéd gyalogság által fedezve; a koporsó után Cékus és a gyászoló család, Maléterek és Okolicsányiak, azután a külföldre testületek, képviseltek és sok ezerre meelő néptömeg. — A templomban az iglő lelki pásztés szenior, Fábrny, magyar egyházi ének után német gyászbeszédet mondott. — A magyar gyászbeszédet megható, meleghangon Cékus szuperintendens tartotta. Megemlékezett az elhunytak mosoktalan jelleméről, bőkezűségéről. Egész élete két fő-könyvön alapult: a biblián és a corpus jurison.

Cékus rövid beszéde után következett az áldás s most a menet a temetőbe indult, hol még egy gyászzeneket zengették el. A temetés 4 óra után ért véget.

VIDÉKI ÉLET.

Kézdi-Vásár-hely, 1879. február 22.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés lapja hű képviselője lévén társadalmi életünknek, ebből kifolyólag szabad legyen remélnem, hogy, habár a bálók sasionja le is járt, egy igen kedélyes estély lefolyásáról egy pár szóval becsés lapjában megemlékezzen megengedi.

Mind vártam, hogy K. elvállalt kötelességének megfelelően; de úgy látszik, Bachus itálának mámorától maig is alsuzik s e legsikerültebb táncvigalomról sem értesíthette a t. olvasó közönségét.

Ez álarcos táncvigalom folyó év február 15-én rendeztetett a háromszéki „Erzsébet” árvaleánynevelő intézet és a kézdi-vásárhelyi „Stephánie” menház javára.

Nem tudhatom igazán megítélni, hogy e bál fényes sikereért a rendezés főszerepét magára vállalt s azt páratlan buzgósággal be is töltött Szőcs József polgármesterné urhölgye-e kizárólag az érdem, vagy részese annak ez intézetek ügyét mindig lelkesülten felkaroló városi és vidéki intelligens közönség is. Hogy a részrehajlás legkisebb vádjá alá se helyezhessen e bál reputációját annyira felemelő fényes társaság, a siker érdemkoszorujából, — már csak becsés megjelenésükért is mindnyájoknak egyenlő részt itélek.

Különös elismerést érdemel a bárendező bizottság igen tisztelt előke, azon fáradhatlan munkásságáért, hogy dacára annak, hogy a bárendezésre küldött bizottság egyetlen tagja sem segédkezett, Terpsychone templomát oly aestetikus ízléssel rendezte be, hogy abban az egész fényárban uszó városi és vidéki nagy számu intelligens közönség nemcsak kedvére mulathatott, — hanem gyönyörködhetett is.

A mily nemes volt e bál célja, oly kedélyes és vig volt lefolyása is. A maszkok a bál méltóságának megfelelő elegáns öltözetekben jelentek meg s oly ügyesen viették magukat, hogy a vizsgálódóknak alig sikerült néhány gentlemanon kívül mást felismerni.

A kedélyes mulatság csaknem reggelig tartott. Ott láthatuk vidékünk és városunk előkelő hölgy és férfikoszoruját s hogy állításom a t. olvasó által kétségbe ne vonassék, — legyen szabad azon tisztelt egyéniségek közül, kik e bál méltóságát, kedélyességét és sikerét oly magasra emelték, nehányat megnevezem.

Elsősorban azt sem tudom, kit említsek meg, s hogy Eris almáját én, illetéktelen egyéniség — gondatlanul el ne dobjam: talán jobb hallgatnom. De nem, hisz fenn említettem, hogy e bál ékes ko-

szorujának minden jelenvolt hölgy egy nélkülözhetetlen szép virágát képezte.

Itt tehát nem kiváló szépségük és kegyességüket o hajotom dicsőíteni, mert azt nagyságukko: méltóan leírni nemhogy én, de még Calliope sen tudná, az Eris almájának elitélésénél maga Paris zavarba jőne.

Megkezdtem hát úgy, mint az gyenge memo riámban ez ideig élt. Potsa Ióna, Potsa Gizella Szacsvai M., Benedek Zsuzsa, Kun Irma, Pethó Mari, Sinkovics Katinka, Hankó Gizella, Kovács Tekla, Szabó Vilma, Miletz Mari, Kovács Etel, Simó Vilma, Nagy Irma, — mélt. Potsa Gyuláné, Kőncsei Miklósné, Zajzon Lázárné, Török Bálintné, ifabb Tóth Istvánné, Kovács Karólyné, Balog Gyuláné, Nagy Lajosné, Nagy Ferencné — s mint az egész bál létesítője Szőcs Józsefné. Ott voltak a kir. törvényeszek, honvéd tisztí és ügyvédi kar kiválóbb tagjai, számos fiatal kereskedő és intelligens polgár s vidéki ifju stb. Ha netalán valakit akaratom ellenére kifelejtettem, jegyzéknaplóm eltérve desének méltóztassanak tulajdonítani. Jövőre azonban ígérem, hogy ily becsés jegyzéket gondosabban fogok megőrizni — s akkor kötelességemnek pontosabban teendek eleget.

Az eddigiekből átláthatja a t. olvasó, hogy csakugyan szép és jó bálunk volt. Egy valaki azonban hiányzott bálunkból, ki a gyermeki kötelesség teljesíthetése végett maradt el, de azért most is megemlékezett árváiról s körülöttünk repkedő szeleme élénkítő társaságunkat.

Bézőrom értesítésemet, ösztíntén kívánván, hogy megynék és városunk e két jelentékeny intézete iránt oly páratlan, dicséretre nem szoruló áldozatkészséget tanusító közönségét teljes boldogságban isten sokáig éltesse

Omlódy.

A hosszufalusi műfaragásztall meg-toldott állami felső népiskola.

(Féolvasta Bede Dániel körölnök a hosszufalusi állami népiskola önképzőköré által február 8-án tartott estélyen.

Motto: „Elvéz a néj”, mely tudomány nélküli.

Isten az embert két olyan jeles tehetséggel ruházta fel, melyek közül az egyik kimutatja azon utat, melyen haladva elérhetjük, — vagy legalább megközelíthetjük azon magasztos célt, melyre emberi méltóságunknál fogva hivatva vagyunk és viszont az ellenkező irányba vezetőt is. — Ez az okosság.

Másik az, a melynél fogva tetszésünk szerint választhatunk az okosság által kimutatott utak közül. Ez a szabad akarat.

Míg a figyelmes szemlélő keblét elkomorolyítja és lehangolja az olyan egyének tettének szemlélése, kik nem a magasztos cél felé vezető uton haladnak: addig az okosság által kimutatott uton haladó egyéneknek nemes tette édes gyönyörrel, elismerésre méltó érzéssel tölti el és mintegy önkéntelenül vonzatunk a oknak követésre méltó példája által.

Mily boldog azon kör, mely sokakat számlálhat tagjai között olyanokat, kik tántoríthatatlanul, szíárad léptekkel haladnak a magasztos cél felé. Igen, boldog, mert az ilyeneknek köszönheti lételet sok olyan intézmény, mely a haza, a nemzet oltárára drága kincseket van hivatva hozni.

Engedje meg a nagyérdemű közönség, hogy én, ki az említett intézetnek már tények által igazolt intencióit ismerem, sorolhassam azt az ily nemes hivatással bíró intézetek közé, de egyszersmind engedje meg azt is, hogy az ennek létrejöttében és fentartásában fáradozó egyéneket az okosság utján haladóköz sorolhassam.

Mielőtt azonban ennek miéjtézt fejtegetném, legyen szabad egy futó pillantást vetni azon nép jelene és jövőjére, melynek kebelében van hivatva áldásos sugárát szétlővelhetni.

Ezen népnék — értem a csángó népet — jelen anyagi helyzete nemcsak hogy kiálja a versenyt a szomszéd székely nemzettel, de sőt azt felül is mulja, mert gazdag keresetforrást nyujt neki egyfelől a szekeresség, — másfelől a fakereskedés, mely szerencsés fekvésénél fogva könnyen értékesíthető.

Ha ezen két gazdag keresetforrás nem volna, vajjon lehetne-e szó ilyen anyagi helyzetről? Ismerve a körülményeket, habozás nélkül kimondhatjuk, hogy nem. Már pedig ezen említett keresetforrásoknak kilátására biztos kilátás van, minek okát nem kell messze keresni, mivel már csaknem érezzük a közszénagot s az előrelátónak — vagy jobban mondva hallónak már fülébe hangzik a hatalmas gőzsp hangja, mely a szekeresség gazdag forrását magával ragadja.

Midőn a fakereskedésről elmékedtem, azon napszamos példája jutott eszembe, ki egy rakás követ vállalkozott bizonyos helyről máshelyre szállítani. A kövek között természetesen voltak nagyobbak és kisebbek is, de ő nem véve ezt tekintetbe, erejét a kisebbek elhordásában annyira ki merítette, hogy később a nagyobbakat nem bírta elhordani. Vagy ha úgy tetszik, állhat itt a „Tétkozló fu” példája is.

Ezek szerint megszűnvn az említett két nevezetes jövedelemforrás, milyen sorsnak néz elébe ezen nép, vagy legalább ennek gyermeke? Nyomornak, anyagi elszegényedésnek. Nyomórán segitendő, mígle utakat és módokat választand? Vaj-